

KULTURNÍ KALENDÁŘE RYCHNOVSKÉHO OKRESU DO KONCE ROKU 1967

Významnou regionální tiskovinou se stávají v posledních letech tzv. kulturní kalendáře; přinášejí informace o kulturních, sportovních pořadech i o společenských událostech, které hrají v životě obcí důležitou roli. Jejich nevýhodou ovšem je, že jejich působnost jako sdělovacího prostředku je většinou omezena jen na samotné město či obec, které je vydávají a na jejich nejbližší okolí. Účelem této stručné recenze je zhodnotit a navzájem porovnat pět kalendářů či zpravodajů, které vycházejí na území rychnovského okresu, z hlediska jejich obsahu, formy, úpravy a funkčnosti.

Domníváme se, že nečiníme chybu, začínáme-li své hodnocení tím nejlepším, jímž zcela nepochybně je „Kulturní program Vamberka“ (vydává ZK Zdobníčan z pověření MěstNV Vamberk). Z původního informačního přehledu o kulturních a sportovních pořadech, jímž byl v roce 1963 a z větší části také ještě v roce 1964, se postupně vypracoval na úroveň obsahově velmi pestrého měsíčníku; zásadní impuls zde zřejmě znamenaly oslavy 700 let Vamberka v roce 1965. Tehdy se v něm počaly objevovat příspěvky rázu populárně historického (např. ředitele muzea B. Pavla), zprávy z kulturního života ve městě (muzeum, knihovna, divadla apod.), vzpomínky pamětníků, výňatky z kroniky. Za podstatné však považujeme, že tato směsice příspěvků závažných, které mnohdy jsou i přínosem k dějinám města, vzpomínek, informací, hodnocení i různých střípků a drobníček je pravidelnou náplní každého čísla. Největší předností vambereckého „Programu“ je však jeho úprava, která nespočívá jen v každoroční změně titulního listu, ale zvláště v reprodukování fotografií, perokreseb apod. (A ještě jednu zajímavost: poslední stranu téměř každého čísla mohou čtenáři použít jako pohlednici, kterou mohou potěšit své známé; obsahuje totiž reprodukce obrazů, mnohdy i barevné.)

Obdobný vývoj prožil také „Týništský kulturní kalendář“ (vydává JZK Týniště nad Orlicí), který již v roce 1962 přinášel kulturní programy nejen ve formě prostého výčtu, ale prostřednictvím stručných pojednání, jejichž autoři se snažili zaujmát hodnotící stanovisko. Pravidelně se v něm do dnes objevují zprávy o činnosti JZK, různé ankety. Počínaje rokem 1964 byl jeho obsah obohacen o příspěvky z problematiky historie města, o poznámky k životopisům významných rodáků; nespornou zásluhu na tom má předseda muzejní rady ing. Jiří Zelenka, který je jedním z neaktivnějších přispěvatelů. Sympatické na TTK je, že dovede zaangažovat občany na každodenním dění ve městě, jak vidíme z posledních čísel (od září 1967) v nově zavedené rubrice „Mohu do toho mluvit!“

„Kulturní kalendář Dobruška“ (vydává kulturní komise MěNV) se od roku 1962, kdy přešel od cyklostylového rozmnožování k tisku, soustřeďuje převážně na informace o pořadech plánovaných během měsíce. Snad zbytečně mnoho místa zabírají obligátní obsahy promítaných filmů. V poslední době se stalo nepsaným pravidlem, že každé číslo obsahuje úvodní článek, v němž se střídá problematika historická s aktuálními příspěvky reagujícími na události, které hýbou životem města (např. stavba nového kina 70 mm, výstavy pořádané muzeem aj.). Příspěvky z oblasti historické tematiky vycházejí převážně z pramenného materiálu (mimo těch, které mají charakter vzpomínkový) a jsou poměrně dobře odborně fundované. Je to v neposlední řadě také tím, že Kalendář rozšiřuje okruh přispěvatelů z řad odborníků.

„Rychnovský kulturní zpravodaj“ (vydává Osvětová beseda v Rychnově nad Kněžnou), je opravdu věrný svému názvu do posledního puntíku. Zůstává totiž, až na nepatrné výjimky, po řadu let skutečně pouhým „kulturním zpravodajem“, jehož obsahem jsou jen velmi kusé informace z oblasti kultury. Naproti tomu je třeba vyzvednout albrechtický „Místní zpravodaj“ (vydává také Osvětová beseda). Ačkoliv se jedná o pouhý cyklostylovaný tisk, musíme jeho vydavatele pochválit za to, že dovedl najít vhodný formát, jehož přitažlivost je zvýšena barevným papírem a celkem vkusně řešenou hlavičkou. Stejně pozitivně je nutno ohodnotit vnitřní obsah „Zpravodaje“, jehož 8—12 stran formátu A5 je naplněno zajímavostmi různého charakteru — zprávami ze života obce, spolků, organizací, JZD, MěNV a jeho komisí, které opět jen zvyšují zájem občanů o všechno, co s jejich životem souvisí. Vydavatelé však nezapomínají ani na publikování příspěvků zaměřených k historii obce a divadelnictví.

Můžeme konstatovat, že všechny kulturní zpravodaje, vydávané na území okresu, splňují základní funkci — informovat občany o kultuře a společenském životě. To je však nepochybně málo. Měli bychom se zamyslet nad tím, jaká by vlastně měla být náplň těchto jediných místních tribun, kterými se kalendáře mohou stát, jak vidíme názorně na příkladu „Kulturního programu Vamberka“. Ten představuje dosud to nejlepší, k čemu se dospělo. Je zcela jistě správné, obsahuje-li zpravodaj ve svých různých příspěvcích „pro každého něco“, což je také příklad „Týništského kulturního kalendáře“ i „Místního zpravodaje“ z Albrechtic nad Orlicí. Je však třeba věnovat zvýšenou pozornost příspěvkům s historickou tematikou, zvláště pak dbát na jejich odbornou úroveň. Na druhé straně musíme nutně poskytnout příležitost pamětníkům, jejichž vzpomínky se často stávají nedocenitelným historickým pramenem, ovšem v konfrontaci s jinými materiály. Toto by se mělo stát jedním z úkolů všech kalendářů v jejich budoucí činnosti; požadavek zvýšení odbornosti příspěvků platí zvláště pro Týniště a pro Vamberk. Dobrušský „Kalendář“ naopak se bude muset

snažit rozšířit příspěvovatelské zázemí, které je zřejmě nejlepší ve Vamberku, tak, aby mohl věnovat značnou část rozsahu různorodým příspěvkům, které by zachycovaly život ve městě po všech stránkách, a nesmí zapomínat ani na vzpomínkové příspěvky. Je sice pravda, že na toto vydavatelé pamatovali již dříve, ovšem v jednotlivých článcích uveřejňovaných od čísla k číslu. V nejožehavější situaci se ovšem nachází „Rychnovský kulturní zpravodaj“, který by měl svou celkovou úroveň pozvednout již v nejbližší době, aby byl skutečně důstojným reprezentantem našeho okresního města, jehož kulturní život a historie jsou nepochybně tak bohaté, že by si zasloužily těch několik listů papíru.

Ladislav HLADKÝ